

не думали про імідж: меланхолічна зовнішність, недостатня охайність, поганий одяг, професійна некомпетентність – усе це руйнує образ дієвості особистості. Повернімося до себе, подумаймо про те, що дасть можливість бути впевненим у власних силах, хто може для Вас бути взірцем, з яким можна порадитися, як можна з “малого зробити велике” для власних і колективних благ. Словом, впливайте, коригуйте, управляйте собою й творіть свій позитивний імідж – це імідж колективу.

Таким чином, прокурору необхідно завжди працювати над створенням власного позитивного іміджу, що підвищить рівень довіри громадян до органів прокуратури.

Сахнік О.В., перший заступник начальника училища – начальник навчального відділу Хмельницького училища підвищення кваліфікації та перепідготовки персоналу ДКВС України, кандидат психологічних наук

ОСОБЛИВОСТІ ПСИХОЛОГІЧНОГО СУПРОВОДЖЕННЯ ПРОФЕСІЙНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ ПРАЦІВНИКІВ ДЕРЖАВНОЇ ПЕНІТЕНЦІАРНОЇ СЛУЖБИ УКРАЇНИ

У світлі реформування пенітенціарної системи України проблема удосконалення психологічного супроводження професійної діяльності працівників органів, установ виконання покарань та слідчих ізоляторів набуває особливої актуальності, що пояснюється суттєвим ростом ціни питання щодо ефективного забезпечення їх особистої безпеки та надійності. Служба відомчого пенітенціарного персоналу, як правило, відбувається у конфліктних, складних умовах, при високому нервовому напруженні, психічних перевантаженнях, що може негативно позначатися на професійній діяльності як окремих його представників, так і правоохоронного органу в цілому. В

даному контексті особливого значення набуває робота з впровадження дієвої системи психологічного супроводження професійної діяльності пенітенціаристів, покликаної створити належні умови для стабільного та надійного їх функціонування. Разом з тим, під час аналізу наукових джерел з'ясовано факт практичної відсутності напрацювань з даної тематики, що підкреслює важливість опрацювання піднятої нами проблеми.

Ефективність психологічного супроводження будь-якої професійної діяльності, основна мета якого полягає у наданні працівнику психологічної допомоги в успішному подоланні труднощів, пов'язаних з безпосереднім виконанням покладених на нього обов'язків, у першу чергу залежить від правильності врахування всіх психологічних аспектів певного робочого процесу. Відтак, специфіка професійної діяльності персоналу органів, установ виконання покарань та слідчих ізоляторів накладає неабиякий відбиток на зміст психологічних заходів з підтримки його психічного здоров'я та психоемоційного благополуччя, що має пряме відображення на ефективності функціонування даної правоохоронної структури. Психологічну складову забезпечення особистої безпеки та надійності працівників пенітенціарного відомства, що безпосередньо обумовлює зміст, форми та методи психологічного супроводження їх професійної діяльності, утворюють наступні сформовані якості, вміння та навички: психологічна готовність до роботи у специфічних умовах, до застосування заходів фізичного впливу, спеціальних заходів та вогнепальної зброї на поразку; відпрацьовані навички застосування тактико-психологічних прийомів забезпечення власної безпеки при роботі з об'єктами професійної діяльності; вміння застосовувати навички протидії шантажу і провокаціям, безпечно поводитися у професійному середовищі та у побуті, під час вирішення конфліктних ситуацій, застосовувати психологічні прийоми саморегуляції психоемоційного стану, захисту від маніпулятивного і сугестивного впливу; навички свідомого протистояння явищам професійної деформації тощо.

Психологічна захищеність працівника органу, установи виконання покарань та слідчого ізолятора дозволяє значно зменшити вплив негативних психотравмуючих чинників, пов'язаних з обставинами та умовами професійної діяльності, яка формується шляхом ефективної цільової підготовки пенітенціариста, створення дієвої системи профілактики його професійної деформації, безпосереднього психологічного забезпечення виконання покладених на нього функцій.

У широкому розумінні психологічна підготовленість пенітенціариста до ефективного несення служби являє собою сукупність сформованих, добре розвинених професійно-психологічних характеристик, які відповідають особливостям та вимогам обраної ним професії, виступають необхідною внутрішньою умовою її успішного здійснення. Структуру такої підготовленості доцільно уявити у такому вигляді:

1. Першою складовою є загальна психологічна культура, що дозволяє вільно оперувати засвоєними психологічними категоріями, вміло застосовувати набуті психологічні знання на практиці з урахуванням особливостей поточної ситуації та об'єкта впливу.

2. Другою складовою виступає сукупність добре сформованих власних професійно-важливих психологічних якостей таких, як толерантність, емпатійність, спостережливість, уважність, поміркованість, а також умінь та навичок, пов'язаних з їх реалізацією.

3. Третя складова передбачає присутність в діях пенітенціариста професійно-психологічної усталеності, що залежить від твердості знань щодо вибору психологічних методів розв'язання професійних задач, тренованості у бездоганному виконанні професійних дій в умовах існування максимальних психологічних труднощів, а також стабільності психоемоційного стану працівника при виникненні проблемної (екстремальної) службової ситуації.

Стан високої психологічної готовності пенітенціариста до надійних дій у складних умовах слід не тільки цілеспрямовано

формувати, але й постійно підтримувати, що являється однією з пріоритетних задач психологічного супроводження його професійної діяльності.

Свириденко О.А., ад'юнкт кафедри
юридичної психології НАВС

ЮРИДИКО-ПСИХОЛОГІЧНА ХАРАКТЕРИСТИКА НАСИЛЬНИЦЬКИХ ЗЛОЧИНІВ

Вивчення проблеми кримінологічного та психологічного змісту феномену насильницької злочинності, була і залишається одним із найактуальніших напрямків наукових досліджень вітчизняних і зарубіжних психологів та юристів, таких як: Г.А. Аванесов, А.І. Алексєєв, Ю.М.Антонян, З.А.Астеміров, О.М.Джужа, А.П. Зелінський, К.Є.Ігошев, Л.І.Казміренко, М.В. Костицький, В.М.Кудрявцев, В.С.Медведєв, М.М.Міхеєнко, П.П. Михайленко, С.А.Тарарухін, Г.І.Чечель, С.І.Яковенко та інші. Але, незважаючи на чисельні дослідження цього питання й досі неохопленим залишається сутність психологічних механізмів даної форми поведінки. Зокрема, й досі відсутня уніфікованість розуміння феноменології самого кримінального насильства, без якого досить складно виявити усі витoki даного явища, а відтак, й організувати профілактичні заходи.

У найбільш загальному вигляді, з точки зору кримінального права, насильницькі кримінальні правопорушення пов'язані преш за все із впливом на суспільні відносини, які й виступають об'єктом у широкому сенсі. Більш конкретно об'єкт можна визначити, як недоторканість життя та здоров'я особи людини як біологічної істоти, що охороняються законом. Звісно, що насильницькі посягання можуть спрямовуватися на різні безпосередні об'єкти, пов'язані із суспільними відносинами у плані гарантування недоторканості та забезпечення безпеки людини. Однак у всіх випадках саме